

Хмелюк Василь
студент 2 курсу ОС «Магістр»
спеціальності «Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність»
Науковий керівник: **Федорчук Н.В.**,
к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

СТРУКТУРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В РОЗДРІБНІЙ ТОРГІВЛІ

Структурні трансформації в роздрібній торгівлі відбуваються під впливом внутрішніх та зовнішніх факторів. Детермінуючими з них є такі: попит населення та інших споживачів, економічна поведінка споживачів, товарна пропозиція, імпорт, грошові доходи, інституціональне середовище, конкуренція, інноваційна активність, соціальна відповідальність торговельного бізнесу, кризи. Стримують трансформації в роздрібній торгівлі відсутність відповідних концептуальних положень і засад державної політики, обмежені інвестиційні ресурси, низький рівень інноваційної активності підприємств торгівлі, недосконалість механізмів регулювання структурних змін.

На розвиток роздрібною торгівлі України впливають різні чинники правового, економічного, політичного та соціального характеру, які мають характерні умови: політичні, економічні, організаційні, соціальні та глобалізаційні.

Зазначені умови зумовлені наступними трансформаційними періодами:

- пострадянський, основною рисою якого є становлення приватної та колективної форм власності;
- ринково-перехідний, який характеризується зростанням якісного рівня роздрібною торгівлі;
- стійкий розвиток торгівлі, під час якого на вітчизняний споживчий ринок ввійшли зарубіжні торговельні компанії, водночас швидкими темпами

розвивалися національні мережі, що надало можливості трансформувати систему управління підприємствами;

- кількісна оптимізація роздрібно́ї торгівлі, яка виникла як наслідок світової фінансово-економічної кризи;
- після кризовий період якісної оптимізації [1].

Головними чинниками, які впливають на розвиток роздрібно́ї торгівлі є купівельна спроможність населення, його споживчі можливості, товарозабезпечення, розвиток матеріально-технічної бази торгівлі, зростання концентрації торговельних підприємств, їх конкурентоздатність, а також інституціональні перетворення у вітчизняній торгівлі [2].

Без динамічного розвитку роздрібно́ї торгівлі розвиток споживчого ринку неможливий. Одним із елементів розвитку торгівлі є показник розвитку торговельних мереж, кожна з яких займає свою нішу.

На внутрішньому ринку структурні трансформаційні процеси в роздрібній торгівлі відбуваються, насамперед, за рахунок розвитку сучасних великоформатних магазинів, більшість з яких входить до потужних торговельних мереж та систем ("АТБ", "Сільпо", "Фуршет", "Метро" та інші).

Високий рівень рентабельності, який складає майже 30-40 %, а також швидкі темпи окупності торгових проєктів в Україні (2,5-4 роки) надають можливість залученню іноземного інвестиційного капіталу в нашу країну. Водночас існують певні перепони при вході на внутрішній ринок та великі ризики ведення бізнесу в нашій державі. Це пов'язано, перш за все, з недосконалою законодавчою базою, корупцією, податковим навантаженням на бізнес та перепонами з отриманням земельної ділянки для будівництва об'єкта. Не зважаючи на це, Україна все ж таки представляє великий інтерес для західних торгових гігантів, які мають не тільки великі інвестиції, а ще й сучасні передові технології.

Процеси демонополізації, поява приватної форми власності через приватизацію та акціонування державних підприємств, які виникли в Україні в результаті економічних реформ, які почалися наприкінці ХХ століття,

обумовили формування конкурентного середовища в сфері роздрібно́ї торгівлі.

Конкуренція стала стимулюючим механізмом трансформацій в усіх сферах суспільного життя країни та набула активного й динамічного розвитку саме в роздрібній торгівлі, яка одна із перших пройшла етапи комерціалізації та приватизації.

Роздрібна торгівля в цілому належить до галузі з інтенсивною конкурентною боротьбою як внутрішньогалузевою, так і міжгалузевою.

Отже, одним із важливих стимулів динамічного розвитку торговельних підприємств в Україні є саме конкуренція.

Список використаних джерел

1. Азарян О.М. Генезис трансформації роздрібно́ї торгівлі в Україні та формування сучасної парадигми її розвитку. Маркетинг в Україні. 2009. №5. с.52-62.

2. Лігоненко Л. О. Роздрібна торгівля України в дзеркалі світових тенденції розвитку галузі. Вісник Київ. нац. торг-екон. ун-ту. 2005. № 5. с. 12 – 22.

Цісельська Оксана,
студентка 2 курсу ОС «Магістр»
спеціальності «Економіка»
Науковий керівник: **Федорчук Н.В.,**
к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ОСНОВНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

Економічна ефективність молокопродуктивних і м'ясних підкомплексів вивчається на відповідних методичних засадах. На регіональному рівні оцінку та розвиток цих підкомплексів забезпечують наступні організаційно-